

Izhaja
trikrat na teden:
v torek, četrtek,
soboto.

EDINOST

ZA RESNICO
OD BOJA
IN PRAVICO!
DO ZMAGE!

Issued
threetimes a week:
Tuesday, Thursday,
Saturday.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO SLOVENSKE PODPORNE DRUŽBE SV. MOHORIA V CHICAGO.
ŠTEV. (No.) 89. CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 26. JULIJA — THURSDAY, JULY, 26, 1923. LETO (VOL.) IX.

POTRES V JUŽNI KALIFORNIJI.

Pojavili so se štirje močni sun-
ki. — Potres razdejal več po-
slopij. — Potresni sunki so do-
segli krog 240 milj.

San Bernardino, Calif. — Mo-
čni potresni sunki, ki so se pojavi-
li v tem mestu so imeli svoj cen-
trum v tem mestu in okolici. Po-
javili so se štirikrat in vsak pot
precej močni. Mestna dvorana je
porušena vsled potresa in mnogo
drugega poslopja je poškodova-
nega. Ena oseba je izgubila
življenje, ki jo je zasulo padajo-
če zidovje.

Materialna škoda bo večja kot
se je mislilo v prvih trenutkih.
Povečini so popokane vse šipe po
oknih v trgovinah in po stano-
vanjih. Stena državne kaznilnice
je počila in malo je manjkalo,
da se ni porušila. Mesto je
tudi deloma prizadeto od po-
tresa. Edino iz Imperial Valley
še ni nikakega poročila glede po-
tresa.

V Los Angeles so čutili dva
močna sunka nekoliko ob pol 1.
ure v jutru v ponedeljek. Poseb-
ne škode ali kakih razdejanj vs-
led potresa ni zaznamovati v tem
mestu.

Najbolj je prizadeto mesto
Redlands. Poslopje, ki je lastni-
na od Studebaker je porušeno in
več drugih stavb je razpadlih
po potresu. Več pročelj je zviti-
h in skoro vse večja poslopja so
zgubila svojo prejšnjo formo,
pravi poročilo. Prebivalci cele-
ga mesta so bili v silnih skrbih
in v velikem iznenadenju. Whi-
tonovo poslopje je tudi deloma
razdejano.

Long Beach, San Pedro in
druga obrežna mesta so čutila
močne sunke, ki pa niso povzro-
čili kake materialne škode. V
vseh mestih so zaprti teatri za
nedoločen čas, ker se boje ponov-
nih sunkov.

Po poročilih so se takoj po-
noči v par krajih pojavili tato-
vi, ker ljudje so zapustili stano-
vanja in odšli na prosto, da si o-
hranijo življenje za slučaj, da bi
potresni sunki nadaljevali. Več
stanovanj so okradli, a so sko-
ro vse polovili policaji in ognje-
gasci, ki so popolnoma zastražili
vsa prizadeta mesta.

NORCI UŠLI IZ NORIŠNI- CE.

Chester, Ill. — Zadnje nede-
ljo večer je ušlo iz illinojske no-
rišnice 38 kriminalnih blaznežev,
ki so se oborožili z noži in pali-
cami premagali stražnike in ušli
na svobodo. Osem ubežnikov so
pozneje ujeli a trideset jih je u-
teklo, katere zasledujejo. Vsi so
povečini zločinci, ki so jih zdrav-
niki na sodnijskih obravnavah
spoznali blaznim, nakar so jih
utaknili v norišnico. Cela okoli-
ca je v velikem strahu pred po-
beglimi blazneži. Pri begu in na-
skoku na stražnike so norci za-
bodli štiri stražnike. En jetnik pa
je bil ubit na mestu od stražni-
kov, kjer se je završila zmešnjav-
a.

OBSOJENA PRINCEZINJA.

Lipsko, Nemčija. — Sodišče
je obsodilo danes nemško prin-
cezinjo Margareto Hohenlohe
radi veleizdaje na 6 mesecev tr-
dega zapora. Princezinja je baje
pomagala znanemu kapitanu
Ehrhardtju poveljniku železne
brigade v znani Kappovi revolu-
ciji leta 1920. ko so hoteli priti
v Nemčijo na vladno krmilo pru-
ski monarhisti.

FILIPINCI ZAHTEVAJO ODPOKLIC WOODA.

Manila. — V postavodajnem
oddelku v obeh zbornicah so da-
nes filipinski poslanci zahtevali
v posebni resoluciji, ki so jo na-
slovili na prezidenta Hardinga,
da se takoj odpokliče iz Filipin-
skega otočja generala Wooda se-
danjega guvernerja na Filipinih.
Rezolucija je sestavil kabinet,
ki je pred par dnevi vsled Woo-
dovega nastopa rezigniral.

LOZANSKI MIR PODPISAN.

Zavezniki in Turki podpisali po-
goje. — Turki so dosegli v
Lausanne skoro vse, kar so
zahtevali.

Lausanne. — Mir med zavezni-
ki in Turki je bil uradno podpi-
san včeraj ob 3:15 popoldne. Po
pogodbi dobi Turčija nazaj vse
vzhodno-Trakijo s popolnim na-
dgospodstvom nad Carigradom in
je s tem postala most med Malo
Azijo in Evropskim kontinen-
tom.

Turčija je obenem sprejeta v
ligo narodov. Vse zavezniške
čete bodo odpoklicane iz Cari-
grada in vsega turškega teritorija.
Pogodba je napravila tudi
mir med Grško in Turčijo.

Nadalje dovoljuje sedež grš-
kemu pravoslavnemu patrijarhu
v Carigradu.

Glede narodnosti določuje po-
godba prisiljen odhod priseljen-
cev iz Grške in Turčije. Vsi Gr-
ki nahajajoči se v Turčiji bodo
morali oditi domov in vsi Tur-
ki bodo morali nazaj na Turško.
Le eno vprašanje je ostalo ne-
rešeno in to je vprašanje Armen-
ske. Ta ubogi narod bo moral
še naprej prenašati turške gro-
zovitosti.

Pri pogajanjih v Lozanni so i-
grali ameriški zastopniki zelo
važno vlogo vseskozi. Zlasti so
si iztekli velike zasluge s tem,
da so trdno vztrajali s svojimi
zahtevami za odprta vrata na
bližnjem vzhodu in enako opor-
tuniteto.

Glede dardanelskih ožin go-
vori pogodba, da morajo biti pro-
ste za prehod vsakega bro-
dovja. Rusija je dolgo časa na-
protivala tej točki iz vzroka, do-
bro vedoč, da se gre Angliji in
Franciji v glavnem zato, da bi
prilomastile v Črno morje s svoj-
jim brodom in napadle južna
ruska mesta. Vendar končno
je prenehala z ugovorom.

Torej lozanski špas je kon-
čan. What's next on the pro-
gram?

ZGUBIL SE JE.

Saginaw, Mich. — Do 200 tu-
kajšnih meščanov išče po goz-
dovju John J. Tompkins, ki se
je izgubil od svoje družbe v goz-
dovju blizu Lovelsa. Na mesto
so pripeljali celo zasledovalne
pse, s katerimi zasledujejo Tom-
pkinsa, ki je izginil še zadnje ne-
deljo.

DVA DEČKA UTONILA.

Chicago. — Na obrežju jezera
blizu Augusta streeta sta se v-
čeraj prepirala dva okoli 10 let
stara dečka. Kar pahne eden
drugega v jezero. Deček, ki ni
znal plavati je pričel vpiti v tem
hipu skoči deček, ki ga je pahnil
v vodo za njim, da bi ga rešil.
Tu sta se držala eden drugega in
oba sta utonila predno je dospel
na lice mesta obrežni reševalni
stražnik. Truplo enega so dobili
takoj včeraj, truplo drugega pa
še iščejo po jezeru.

AMERIŠKE VESTI.

— Državni departmet v Wa-
shingtonu podaja naznanilo, ki
daje upanje na uspešno rešitev
vprašanja 12 milijne zone za o-
mejitev dovažanja opojnih pijač
v ameriško vodovje, med Angli-
jo in Z. dr. Britanski odbor, ki
je dospel nalašč za rešitev tega
vprašanja v Washington se je
spoznal z državnim tajnikom
glede zadeve.

— Politična revolucija se po
zapadu širi z veliko hitrostjo.
Republikanci to uvidevajo in se
trudijo na vsi moč, da bi zapad-
ne agrarce preslepili. Republi-
kanska struja bo poslala na agi-
tatorje posebne agitatorje, da jih
odvrnejo uskoka h novi Far-
mers-Labor Party. Vprašanje je,
če ji bo to kaj pomagalo?

— V Tennessee bodo letos tu-
di imeli senatorske volitve. Vo-
lili bodo namestnika za mesto u-
mrlega senatorja John K. Shield-
sa v 16. volilnem distriktu. Tu
upajo na zmago demokrati.

— Kleriki po železnihstih po-
stajah so po svojih organizator-
jih včeraj predložili apel za po-
višanje plač. Zahteva se od 9. do
17. centov povišanja na uro.

— Iz Manchester, Conn. se
poroča, da so profesionalni zlik-
ovci ukradli Mrs. Marshfield
dragoceno ovratnico iz biserov
in več druge zlatnine vredne do
\$12.000.

— Sodnik Michael L. McKin-
lej je včeraj določil na chikaškem
sodišču varščino za morilko Mrs.
Bernatowicz, za katero se je pro-
silo, da se naj izpusti proti var-
ščini. Sodnik je določil varščino
za \$25.000. katere dosedaj pa še
ni nihče ni podpisal.

— Na newyorški borzi so vče-
raj prodajali 1. milijon nemških
mark za svoto \$2.25. Dandanes
smo lahko vsi milijonarji, ako po-
mislimo, da ruskih rubljev naki-
dajo eno tono za "cvanagarco".

— Načelnik parobrodne komi-
sije Albert D. Lasker je priporo-
čil Z. dr., da naj skušajo zgra-
diti za prekoceanski promet še
dva taka orjaka kot je Leviathan.
To priporočilo iz vzroka, da bo
moč tekmovali s tujezemskimi
parobrodskimi družbami.

— V Detroitu, Mich. bodo
zgradili največji hotel na svetu.
Visok bo 29 nadstropij in bo im-
el 1.215 spalnih sob. Delo bo
stalo \$14.000.000.

— V Pennsylvaniji so zopet
izbruhnili gozdni požari. Med
gorami Altona in Kishuequa je
vsa pokrajina v ognju. Na stoti-
ne ljudi gasi ogenj, ki uničuje
najlepše vrste les. Materialna
škoda bo znašala milijone.

— Znani senator Hiram John-
son iz Kalifornije se je te dni vr-
nil iz Evrope, kamor je šel ose-
beno proučevati evropske razme-
re. V New Yorku so mu prire-
dili republikanci jako slovesen
sprejem.

— V Kenosha, Wis. je te dni
umrl devet-letni deček Frank
Lukas, ker se je zastrupil z ne-
zrelim sadjem.

— Znana Home Builders dru-
žba v Omaha, Nebr. je vložila
pri tamkajšnjem sodišču peticijo
za prostovoljno bankrupcijo vs-
led nesolventnosti.

— V državi Iowa se poroča,
da so pričele ženske organizova-
ti med seboj tajno organizacijo
Kukluxklanstva. Tudi ženske
postajajo neumne kukavice.

— V Clinton, Ind. je te dni pa-
dla nazaj v rudnik vzpenjača s
14 rudarji. Vsi rudarji so si po-
lomili noge in tudi v notranjosti
nevarno poškodovali. Vzpenjača
je padla 125 čevljev globoko.

TATOVJI UKRADLI GLAVO POLJSKEMU PATRONU.

Warsava. — Včeraj so iz ka-
tedrale v mestu Gniezno odnes-
li glavo Poljskega narodnega pa-
trona Adalberta neznani tatovi.
Kip, ki je bil precej velik je bil
baje pozlačen in je imel na sebi
mnogo zlata. Kip je bil zelo dra-
gocen. Gotovi uzmovci so to za-
dali in ker celega kipa vsled
silne teže niso mogli odnesti, so
mu odvili glavo in jo odnesli ne-
znanokam.

FRANCOSKI KABINET PODPIRA POINCAREJA

Belgija soglaša s Francijo proti
Nemčiji. — Anglija zahteva
da se spor poravnava.

Pariz. — Jutranje poročilo na-
znanja, da je francoski minister-
ski predsednik Poincare predlo-
žil vse svoje načrte, katere mis-
li predložiti Angliji na njeno po-
sredovalno zahtevo kabinetu, ki
jih je soglasno potrdil vse kot
jih je predložil. To je znamenje,
da so vsi državni edini in sto-
je trdno za ministrskim predse-
dnikom.

Istotako je pripravljena podpi-
rati Francoske zahteve tudi Bel-
gija, kakor razvidno zadnje dni
je izjav belgijskih državljanov.

Poincare je izjavil, da je do-
bro poučen, da bo Anglija sedaj
obrnila celo ost svoje politike
glede spora med Francijo in
Nemčijo, radi katerega je sledi-
la okupacija Porurja. Nato vpra-
šanje, da se ta spor poravnava in da
naj bi Francozi izpraznili Rur,
je dejal: "To ne bo šlo kar ta-
ko. Kdor misli, da bo sama Fran-
cija trpela škodo, ako Nemčija
noče poravnati, kar je obljubi-
la poravnati se moti. Mi držimo
Nemčijo in jo bomo držali, do-
kler ne dobimo od nje, kar ima-
mo za dobiti."

Anglija pa še vedno spletkari
in dosedaj še ni pokazala natan-
čnega namena kaj bo storila ra-
di tega vprašanja. Baldwin še ve-
dno vstraja, da se mora Franci-
jo in Nemčijo pripraviti do te-
ga, da se bosta pričeli pogajati.

— **ANGLEŠKI PODANIK UJET
OD KITAJSKIH BANDI-
TOV.**
Peking. Angleška legacija je
danes prejela sporočilo, da so ki-
tajske bandite ujeli Andrewa
Weatherbee angleškega podani-
ka med potjo iz mesta Rangoo-
na v Yunanfu. Weatherbee je po
poklicu inženir.

RUSI ZAPLENILI PARNIK KI JE PLUL POD NEM- ŠKO ZASTAVO.

Moskva. — Sovjetska vlada je
ukazala danes v Arhangelu za-
pleniti nemški parnik Peterburg,
ki je priplul s tovorom v pristan
pod nemško zastavo. Sovjetska
vlada zatrjuje, da je parnik Rus-
ka lastnina, katerega so zavezni-
ki svojačasno zaplenili in proda-
li Nemčiji.

PO NAKLJUČJU USTRE- LJEN.

Nevada, Me. — Prostack Bush-
man pripadajoč h 138. pešpolku
je bil danes po naključju ustrel-
jen v spanju v njegovem šotoru.
Neki njegov tovariš je prišel v
njegov šotor in položil Bushma-
novi nabasani samokres poleg
njegove blazine, ki se je pa po
naključju sprožil in krogla je
padla Boshmanu naravnost v prsa.

ŠIRITE LIST EDINOST

JUGOSLOVANSKE NOVICE

Izjava atentatorja.

Belgrad, 3. julija. (Izvr.) Med
danasnjim zasliševanjem je a-
tentator Rajić izjavil isto kot po-
prej, samo nekoliko natančneje.
Dejal je: "Hotel sem, da svoj
protest proti današnji nestalni
politiki vlade manifestiram na-
proti izraziti politični osebnosti,
a ta je bil Nikola Pašić. Mogo-
če da se vprav zato, ker je ta
osebnost bil Pašić, atentat ni po-
srečil. Mislim, da bi bilo treba
sedanjo vlado zamenjati in sestavi-
ti koalicijsko vlado, ki bi na-
rod rešila iz težkega gospodar-
skega in političnega stanja." Ta
izjava ponovno dokazuje, da je
atentat v ozki zvezi z demokra-
ti in zato je umljivo, da te izja-
ve ne beleži noben belgrajski de-
mokratični list.

"S."

Pomorski štrajk.

Ravnateljstvo jadranske plo-
be naznanja, da smatra zahteve
mornarjev sicer za upravičene,
da pa jim ne more ugoditi, ker
prejema od vlade premajhno
podporo in pa, ker že dve leti
ni dobila družba od države za
prevažanje pošte niti novčica. —
Kaj bi bilo, če bi tudi državl-
ni države SHS. enkrat rekli, da
je princip "nič plačati" jako do-
ber in koristen? Na primer pri
plačevanju davkov to ne bi bilo
nič napak.

Madžarski obmejni stražar ubit.

Na jugoslovansko - madžar-
ski meji se je v noči od četrta
5. jul. na petek pripetil incident,
ki doslej še ni pojasnjen. Neki
madžarski obmejni stražnik je
bil ustreljen. Preiskava je ugo-
tovila, da je krogla bila iztrele-
na iz madžarske puške.

Zakon je zakon.

Ko so v parlamentu razprav-
ljali o novem davčnem zakonu,
je neki poslanec stopil k finan-
čnemu ministru in ga je vpra-
šal, kako bo po novem zakonu
s hišnimi posestniki. Če n. pr. tak
srečen človek dobiva letne na-
jemnine 10 tisoč kron, jih mora
nesti na davkarijo okroglo pet ti-
soč, drugih pet tisoč pa navad-
no nese v banko za obresti. Če
bo pa moral sedaj plačevati zvi-
šan davek, bo zmanjkalo denar-
ja za banko in ta ga bo poglala
na boben, če ne bo mogel pla-
čati. Najemnin povišati pa po se-
daj veljavnih predpisih ne sme
— kako naj si torej pomaga? Na-
to je baje odgovoril gospod mi-
nister: "Pa šta čete? Takav jest
zakon. Ako nema, ne može da
plati, ako ima, ne treba da pla-
ti. Takav jest zakon. Šta čete
više?"

V Gor. Logatcu

je umrl dne 27. junija gospod I-
van Urbančič v visoki starosti
90 let. Pokojni je praznoval le-
ta 1912. še čil in zdrav zlato po-
roko. Blag mu spomin!

Padec zračnega letala.

Dne 18. m. m. okoli 11. ure je
padlo neko vojaško letalo vsled
defekta na motorju v bližini les-
koveške železniške postaje in se
razbilo. Aeroplan je bil na potu
iz Novega Sada v Skoplje. Dva
častnika, ki sta potovala v njem,
sta nepoškodovana in sta ostala
v Leskovcu.

Strašna avtomobilska nesreča
se je dogodila v nedeljo 1. julija
ob pol 8. zjutraj na Dolenskem
med Prekopi in Št. Jernejem.
Neki avto je prijel za obleko 86-
letno vžitarico Nežo Lužar iz

KO SO PODPISALI MIR SO SE POBRATILI.

Lausanne. — Zavezniki in
Turki so obdržali danes veli-
ke mornariške ceremonije pred
Carigradom, ko so podpisali v
Lausanne mirovne pogoje zavez-
niki in Turki. Angleške bojne
ladije so salutirale s strelji iz to-
pov in Turški topovi so odgovar-
jali nazaj. V ta namen so se vr-
šile tudi vojaške parade v Cari-
gradu in Angori. Turki so lah-
ko veselili, ker so dobili kar so
hoteli.

KAJ HUGHES MIS- LI O RUSIJI?

Rusija sama sebe pobija. — Sov-
jetski vladi niso obljube čast-
na beseda. — Dokler bo taka
se jo ne prizna.

Washington, D. C. — "Rusi-
je ni mogoče priznati nobeni po-
štenji državi in tako tudi ne Ze-
denjenim državam, dokler bodo
njeni sedanji državni kazali
duh uničevanja in razdejanja do-
ma in v tujini." Tako je izjavil
te dni državni tajnik Hughes.

Besede državnega tajnika so
dovolj jasne, ki pokazujejo, kaj
si o sedanji sovjetski vladi mis-
lijo pošteni ljudje. Rusija s tem,
da vodi doma fanatični protiver-
ski boj sama sebe pobija, ke-
krade narodu nekaj kar mu je
svetega. Dalje sedanji vladi no-
bena obljuba ni častna beseda.
To so dokazali njeni državni-
ki že nešteto krat odkar so na kr-
milu v Moskvi. Danih obljub ni-
so spoštovali in zato njih danes
nihče ne spoštuje.

Ruski komunisti so uničili ru-
skemu narodu že doma vse kar
so uničiti mogli z bombami
kroglijami in bakljami. Komun-
istično delovanje pa podpiraj
gmotno in moralno tudi po vsi
drugih državah. Ameriški komu-
nisti zobjejo rusko zlato, to se
je že parkrat skoro dokazalo. In
tako državo naj se potem pri-
zna? Da bo potem še bolj proste
roke imela za širjenje svojih uni-
čevalnih nauk? Do tega hva-
la. Bogu še ne bo prišlo tak
kmalu, pa magari naj uboga pa-
ra Del. Slovenija še tako preta-
ka krokodilove solze!

KMEČKO — DELAVSKA STRANKA DOBIVA TLA.

V W. VA.
Clarksburg, W. Va. — Zveza
delavskih organizacij v državi
West Virginia je imela svojo
konvencijo, kjer so organizirali
in položili temelj za kmečko-de-
lavsko stranko, v kateri bodo de-
lavci in kmetje nastopili politič-
no pri prihodnjih volitvah.

DENARNE POSILJATVE.

Včerajšnje cene so bile jugoslov-
anskim dinarjem:

100 — Din.		\$ 1.40
500 — Din.		\$ 6.10
1000 — Din.		\$ 11.80
2500 — Din.		\$ 29.50
5000 — Din.		\$ 59.00
Za italijanske lire:		
50 — Lir		\$ 2.75
100 — Lir		\$ 5.25
500 — Lir		\$ 24.00
1000 — Lir		\$ 47.00

Pri večjih svotah, ki presegajo 20
tisoč Din. ali 2 tisoč Lir, damo še pe-
sebnii popust. Predno pošljete denar
črez druzge trgovce se spomnite na
naše podjetje, ki bo Vam poslalo Val
denar v stari kraj ceneje in hitreje,
kakor kje drugje. Naše cene so ved-
no najnižje!

Vse posiljave naslavlajte na:
BANČNI ODDELEK EDINOST
1849 W. 2nd St. Chicago, I

EDINOST

(UNITY.)

Izhaja vsak torek, četrtek in soboto. — Issued every Tuesday Thursday and Saturday.

PUBLISHED BY:

Edinost Publishing Company

1249 West 22nd Street,

CHICAGO, ILL.

Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Združene Države za celo leto	\$3.00
"	Za Združene Države za pol leta	\$1.50
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$3.50
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$1.75
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$3.00
"	For United States for half year	\$1.50
"	For Chicago, Canada and Europe per year..	\$3.50
"	Chicago, Canada and Europe for half year..	\$1.75

ŠTEVILKA POLEG VAŠEGA NASLOVA ZNAČI DO KDAJ JE PLAČAN LIST.

Entered as second class matter October 11th 1919, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

J. M. TRUNK:

Na smrt obsojeni?

Meni, kot Korošcu, je ta stavek davno znan. Ko sem čital naslov, sem mislil, da bo članek spisan ne več o sodbi in obsodbi, temveč o smrti koroških Slovencev. Daleč od smrti res niso več. Na smrt obsojeni so po člankih Rev. H. Brena tudi ameriški Slovenci. Kakor ured. Mr. Klepec menda nekako ugovarja. Nočem se spuščati v nikako polemiko. Sam sem že pred leti pisal o tem in navedel Prešernove besede:

"Z bridkostjo so srce mi napolnile skeleče misli."

Kdor zapusti domovino, kjer so od pamtiveka gospodarili pradedje, je od debla odtrgana veja. Nekaj časa ostane še sveža, potem usahne, ali pa pokaže druge liste, drug sad. Največ izseljencev na svetu ima brezdomstvo Velika Britanija. Kolonije s pretežno britanskim naseljeništvom štejejo na milijone. Celo svoj jezik, svoje zakone in šege so jim utisnili. Pa bodo ostali ti britanski naseljenci res vedno Britanci? Dvomim. Nočem omeniti ravno naših Zedinjenih držav. Kanada, Južna Afrika, Avstralija, so še deli do prav novjših časov britanske imperije, a zdaj že deli britanske commonwealth, ker je jako značilno, in ne bo dolgo pa bodo te kolonije sledile Zedinjenim državam. Celo Matič Britanija lahko kliče tem svojim izseljenim otrokom: na smrt obsojeni. Drugi zapadejo neizogibni smrti prej.

Meni se zdi, da je kardinalno vprašanje pri tem: **Kdaj?** Naravno je, da je doba življenja izseljencem malih narodov krajši določena. Po pravici povdarja g. Bren, da bi bil samomor sramoten. Pa jih je strašno število brez sramu, smehljaje gredo v smrt.

Pri Slovincih je teh samomorov, da se kar kadi, in smrtni smeh prav posebno izrazit. Nočem pisati podrobnejše, ker sem Korošec in mi krvavi srce. Odkod pomoč? Slovenske domače sestre v župnijske šole! Pritrdim z vso dušo. A kaj je kapljica vode, ako je žeja, da bi človek izpil celo morje?! Voda je pa le. Da bi bilo le vedno več kapljic.

Ali res tudi drugi narodi tako hitro tonejo? In a'i se res tako temeljito izgubijo za staro domovino, kakor n. pr. ravno Slovenci? Le en slučaj. Živim tu med "Rusi." Že pred 120 leti so se izselili v Rusijo, pred 30 leti sem: Govorijo sicer "pri nas o Rusiji," a pogled v njih srca. Po 150 letih so srca že skozinskozi — nemška! O Rusiji govorijo, o vsakdanji pogovor ni: Kaj bo z Rusijo, temveč kaj bo z Nemčijo?! In ne ostane samo pri pogovorih. Težki dokazi, in kar je še več, srca, srca, goreča srca se polagajo na oltar stare nemške domovine. Ali so utonili, umrli?

Tako bo tudi pri drugih večjih narodih. Pa praviš, to so pač veliki narodi, in odkod imajo manj narodnih samomorov, manj narodnih smrtnih slučajev. Pritrdim, a ne povsem.

Jaz sem mnenja, da število ne pride preveč v poštev. Ti narodi morajo imeti neko drugo, krepkejšo življensko moč, ki jih varuje samomorov in smrti. Po mojem prepričanju je ta silna moč njih materinska, narodna država.

G. Bren omenja "la petite patrie," mali, domači raj vsakega Francoza. To "hišico očetovo" ima tudi vsak Slovenec, a smelo trdim, da je med Francozom in Slovincem velikanska razlika glede privlačne sile "domačega raja." Francoz ima namreč svojo "petite patrie" v okviru blestečega sijaja svoje "duce France," svoje slavne francoske narodne države, svoje "grande patrie." Enako bo malo Nemcev izven nemške domovine, katerih bi naravnost ne fascinirala pesem "Deutschland, Deutschland ueber alles," die Wacht am Rhein. Nemec bo morda zanemarjal celo svojo materno govorico, a velike Nemčije ne pozabi zlahka, niti zdaj nesrečne, podlegle, in trdim, te še manj. Angleškemu izseljencu je v tujini pravo solnce ona "Rule, Britannia, rule."

Ampak kaj ima pa Slovenec poleg "hišice očetove"? Prej, in vsi izseljenci spadajo tja, je bil, domači raj v sijaju "mogočne, slavne" Avstrije. Pa trdim, da je ravno ta "sijaj" prav temeljito pomagal, da je korenito in hitro otemnel in obledel spomin na "očetov dom," ker ta sijaj je bil skozinskozi nemški, toraj pravi smrtni strup za slovenski spomin. Poglejte med Korošce v Chicago ali Milwaukee. Mesto spomina na slovensko "petite patrie" najdete srd, zaničevanje "bindišarske" domovine, visoko pa plapolata ogenj za — Nemčijo, in za nemške "marke" je šlo mnogo težkih dolarskih tisočakov iz slovenskih žepov. Dokazi so na razpolago. Tudi pri izven koroških Slovincih ni dosti boljše.

Ali se čudite, da se Slovenci tako hitro sami morijo in niti ne čakajo, da bi jih umorili drugi, če že morajo umreti?

H kapljici g. Brena moram pa vendar priliti tudi jaz eno kapljico — namreč strašno grenko kapljico — Jugoslavije! Slišim kako tisočeri protestirajo. Le protestirajte, papir menda ne bo. Resnico moram povedati. Avstrija je bila mačeha, trup, ni je več, a solzijo se po mačehi! Balkanska, velesrbska, korumpirana, militaristična, framažonska, pravoslavna Jugoslavija je sicer popačena, neprijazna, trda, mati, a mati je, ne mačeha, slovenska prava mati. Pa, ljudje božji, vendar ne bcajte te še tako grde matere, ker kot Avstrijec vam lahko povem, da je najrevnejša, magari najgrša mati proti še tako bogati in blesteči mačehi, to, kar duhteca roža proti smrdljivemu pezdiju!

Ne blatite te matere še sami, kinčajte, gladite, čistite jo, da vam postane močna narodna država, in kakor pri drugih narodih, bo ta država čuvala vašo "hišico očetovo," da se ne bo tako strašno hitro potopila v tujem morju!

Jaz tostran Karavank in vsi z menoj od zibelke Slovanstva pri Gospi Sveti nimamo več upanja za življenje, ker nam je māmica, ljuba slovenska mamica umrla, ali smo jo umorili, in imamo zdaj kot uboge ferite hudo mačeho, vi onkraj Karavank do laške meje imate vsaj še mamico, menda je huda, a mamica je, in zato lahko še živite, če le hočete. Ako pa meni nočete verjeti, kakšna razlika je med mačeho in materjo, pa vprašajte brate iz solčne Goriške, in povedali bodo vam, da spomin na "petite" patrie — "hišico očetovo" tam, kjer ni mamice, ne oživlja, temveč mori. Še je nas nekaj izpod nemške in laške mačeha, ki se pa nočemo same umoriti, a blede smrti si skoroda želimo. In vi?!

IZ SLOVENSKEH NASELBIN.

Cleveland—Newburg, O.

Vaš list Edinost rad čitam. Zelo me zanimajo dopisi, ker ravno potom dopisov izvem, kako se me Slovenci po Ameriki živi. Omenjam, da neki dopisnik iz našega mesta pod imenom "St. Clair Bunch", se bolj pritožuje, hvali in graja glede piknika, ki se je vršil dne 4. julija v korist naše farte. Nič zato, saj nekdo mora dobiti vrv in nekdo zgubiti. Saj vrv imate!

Ako se pa res čutite poražene, se vam pa nudi prilika v nedeljo dne 29. julija, ko bo priredila družba Slovenski Narodni Dom svoj piknik in sicer velik piknik zopet v Randall na znani Goriškovi farmi. To pot ste pa že sedaj sigurni, da vrv dasiravno močna se prej utrga, kakor bi jo vaše roke izpustile. Da pa vse Slovence in brate Hrvatje iz cellega Clevelanda pričakujemo omenjeni dan na veliko vrtno veselico, vam pa na uho povem, to le: Ko je imel direktorij sejo so rekli vse ta boljše mize in ta boljše kelnarce naj bodo pripravljene za goste iz St. Clairja in Collinwooda.

Da se bō dobro pilo in jelo, plesalo in pelo in vse veselilo, zato prav pridno pripravljaj odbor.

Rojaki! Slov. Nar. Dom je nam potreben to prizna vsak. Da pa tudi dobro napreduje kažejo številke, ker letos se je že plačalo \$3000. dolga. Zato rojaki složno lepo naprej in še nekaj let pa bomo rekli vse je plačano. To bomo dosegli pa le z vztrajnostjo in složnostjo.

Delavske razmere so srednje. Kdor hoče delati lahko delo dobi. Seveda plače pri tej draginji so bolj majhne.

Naj zastoduje za danes. Po končani veselici bom že poročal, ali ostane vrv v Newburgu ali na St. Clairju.

Pozdrav vsem Slovincem in čitateljem prekrasnega lista Edinosti.

Eden iz Newburga.

— Pueblo, Colo.

Iz naše takozvane zapadne slovenske metropole se le bolj poredkoma čuje kako vest. Dasi se pridno gibljejo na vseh koncih in krajih. Vidimo, da so dopisovalci iz drugih naselebin bolj marljivi za pisanje kot pri nas. V nedeljo smo imeli v Eiler vrtu piknik, ki bi se sicer imel vršiti dne 15. julija, a smo ga radi slabega vremena prestavili na nedeljo kasneje. Udeležba je bila jako povoljna, kakor tudi čisti prebitek, ki se ga je doseglo s prireditvijo. Bog plačaj vsem udeležencem! Piknik so priredile naše matere, ki so se pa skazale jako požitvalno pri vseh stvarih. Hvala njim!

Zadnji teden sta se poročila v naši slovenski cerkvi Matere Božje ženin. John Germ in nevesta Margaret Perko. Poročili so jih naš domači preč, g. župnik Father Ciril.

Ta teden v sredo bo pa poroka v naši cerkvi, pri kateri si bosta obljubila večno zvestobo Mr. Louis Vidic in Miss Angela Blazina. Novoporočencem želimo obilo sreče in božjega blagoslova v novem zakonskem stanu!

Mr. in Mrs. A. Mihelič iz Walsenburga, Colo. sta se mudila tukaj na obisku pri svojih prijateljih te dni. Naša naselebina se njim jako dopade.

Pri družini Mr. V. Stalichovi je te dni na obisku Miss Jenny Ferlic iz Rock Springs, Wyo.

Poleg veselih novic imamo pa tudi žalostne novice. Bela žena smrt večkrat obišče tudi naše ro-

jake po tukajšnih okolicah. Te dni je ubilo pri delu v rudniku v Rockvale, Colo. rojaka Andreja Kerna. Prepeljan je bil v Pueblo, kjer je bil pokopan iz naše cerkve Matere Božje po katoliških obredih.

Pokojni zapušča tu v Pueblo žalujočega brata in več ožjih prijateljev. Vsem njegovim sorodnikom in znancom naše globoko sožalje, pokojnemu pa naj sveti večna luč, mir in pokoj.

Zelo me je veselilo, ko sem čital v eni izmed zadnjih številk vašega lista, da nameravate na jesen prirediti posebno nedeljsko številko, katere prostor bo podeljen bolj slovenskim župnijam, za novice in razna oznana. Povem vam, da nekaj takega so naše slovenske župnije v Ameriki že dolgo časa potrebovale. Da ta številka naj bo potem za ameriške Slovence nekaj takega, kakor je v stari domovini list "Domoljub." Vaš list je sicer že sedaj jako dobro razširjen v naši naselebin, malo je hiš, kjer bi ga ne imeli. Tudi kolikor slišim so naročniki z njim precej zadovoljni in ga radi čitajo. Tudi nasprotniki pridno segajo po njem. Marsikateremu je že odprl oči. Le korajžno naprej za vero naših očetov in mater!

Poročevalec.

— Forest City, Pa.

Grob za grobom se odpira ameriški Slovenci to leto. Naši naselebini je zadal smrt že več udarcev. Te dni je posegla v vrste naših mlajših in utrjala med njimi življenje nadebudni Miss Tillie Muhič hčerki družine Mr. in Mrs. Martin Muhič.

Umrla je dne 19. julija ob pol 4. uri v jutru po dolgi in mučni bolezni. Pokojna Tillie je bila zelo poznana med domačini in tujerodci. Izdelala je tukajšno High School z odliko in 2 leti zatem je študirala v Kolegiju države Pennsylvania, katerega je bila pa primorana prekiniti radi bolezni.

Pogreb se je vršil zadnjo nedeljo ob treh popoldne iz hiše žalosti v cerkev sv. Jožefa in odtam na tukajšne pokopališče. Pogrebne obrede je opravil domači g. župnik Father Jevnik.

Sorodnikom, ki jih je ta nenadomestljiva izguba v družini strašno potrla izreka mo naše iskreno sočutje in sožalje. Pokojni pa želimo R. I. P.!

Predzadnjo soboto je priredil tukajšni lokalni odsek Ameriške Legije svoj izlet ven na deželo v Vandling Grove. Na programu je bil tudi ples in več drugih zabavnih stvari. Ples je oskrboval z godbo Slovenski Tamburaški Klub Zvon. Naši tamburaši so izvrstni igralci. To so pokazali predzadnjo soboto tudi tujcem, ki so jih hvalili na vse pretege.

John Gerchman lastnik Elkhotela v Simpsonu v tukajšem bližnjem sosednem mestu je bil ogoljufan po nekem možu, ki se je izdal za William Hanley iz Jersey City, N. J. Izjavil je, da je prišel po opravih v mesto in da ni vzel seboj dovolj denarja v gotovini. Zato je prosil Mr. Gerchmana naj mu vnovič ček za \$28. Gerchman nič slabega slutel je to storil in ček vložil na banko na svoj račun. Čez par dni pa je dobil od banke obvestilo, da je ček neveljaven in da ga bo moral on sprejeti nazaj. Hanley je že odšel iz mesta in nihče ne ve kje bi se sedaj nahajal.

Poročevalec.

Chicago, Ill.

Španova Marjana je djala, da moram danes v njenem imenu Jakobe pozdravit, da naj veselo praznujejo svoj god, pa še za naprej fejest fantje ostanejo. Rade volje sem ji to željo izpolnil, ker Jakobe jaz tudi ljubim, če tudi njih patron vsako leto precej kur svojo peč, da nam vsem od nosa in čela kaplje. Zato Bog živi vse Jakobe!

— Naši fantje člani "St. Stephens Base Ball kluba" nosjo ta teden "federpuše" za klobuki in kličejo na korajžo. Vsak je svoje vrste "Champion" in pravi, da bo prav zagotovo naklestil svojega nasprotnika. Bog in sreča junaška z vsemi!

Kot razvidno iz programov se bodo borili sledeči: Neki Kid George iz Waukegana, Ill. znan kot srednje teže rokoborec se bo boksal z sledečimi čikaškimi fanti: Anthony Bogolinom, Fr. Gerbaisom, in Joseph Verbišcerjem.

Zatem bo nastopil teške teže rokoborec Victor Divjak iz Waukegan, Ill., ki se bo boril s znanim čikaškim rokoborcem teške teže John Slugatom.

Za njima se bosta sprijela v rokoborbi Frank Lauder Slovenec in Pete Zukas litvinski rokoborec, oba iz Chicago.

Pri metanju se bosta najprvo sprijela znani Tom Rolewicz rod. Poljak največji in najbolj izurjen metač in rokoborec in italijanski metač lahke teže Young Gardini. Rolewicz je kot dosedaj znano največji atlet in instruktor v metanju in rokoborbi.

TOM ROLEWICZ
profesionalen atlet in metač.

Zatem se bosta metala grški champion Louis Hallas in Kid Wagner. Za njima pa se bosta sprijela Slovenca Anton Svete metač lahke teže iz Waukegana, Ill. in Slovenec lahke teže John Bogolin iz Chicago. Kot sodnik in razsojevalec pri vseh borbah bo naš telovadni učitelj Mr. Anton Wenzel.

Med prizori borb bodo nastopili razni pevci in pevke s bogatim pevskim programom. Prireditve obeta biti jako zanimiva in občinstvo je vabljeno, da se v nedeljo večer dne 29. julija v obilnem številu vdeleži. Začne se točno ob 8:00 uri zvečer.

— Mr. Leo Mladich naš potovalni zastopnik se je te dni vrnil iz Minnesote, kjer se je mudil na agitacijski poti. Dosegel je zopet jako povoljen vspeh.

— Obiskal nas je te dni Rev. Dr. Srečko Zamjen, ki se sedaj nahaja v Jolietu, Ill. V nedeljo je imel ob pol 8. uri sv. mašo in pridigo v cerkvi sv. Štefana.

Kdor se poleti preobjeda, pozimi posnema medveda.

Kjer se lepota košati, napuh se z njo brati.

Lepota velika ima ponajveč skritega malika.

L. F.:

MOJA POT PO JAPONSKEM.

(Dalje.)

Nekaj so mrmrale in raztegnile blazino po tleh, jo prevleklo z lepo rjuho, na vrh pa so pogrnile lepo krasno pisano odejo, ki je bila obšita in opletena z vsemi krasnimi znaki japonske umetnosti.

Prišel je k meni še rikišaš, ki me je pripeljal v dvokolnici in mi je v slabi angleščini povedal, da bō prišel zjutraj na okoli, ako ga bom kaj potreboval. Priporočil sem se mu. Rikišaš se mi zelo spoštljivo prikloni in je odšel.

Pri vratih se je še enkrat prikazala strežnica, se spoštljivo priklonila in mi je z roko pokazala na postelj, hoteč mi menda povedati, da je postelj pripravljena, in da lahko grem h počitku kadar hočem in odšla je doli po stopnjicah.

Stopil sem k drugemu oknu in zapazim neko poslopje z jako čudnim obličjem. Gledati sem začel bolj natančno in zagledam, da v notranjosti, ki je bila podobna bolj velikemu tunelu je polno ljudi, ki so padali na svoja obličja, vstajali in se zopet pripogibali Kmalu mi je prišlo na misel, da to mora biti budistični tempelj, ker Japonci so povečini sami budisti.

Stvar me je jela zanimati. Prišel sem k oknu malo blazino za sedeti in sem sedel tik okna. Olnato svetliko sem vpilnil in skozi okno sem opazoval budistično pobožnost v njih templju. Kmalu se je njih služba končala in budistični duhovni so pričeli pometati na kup pomarančne olupke in od vernikov pobirati darove.

Nato se je ljudstvo razšlo. Tudi v zdolnjih prostorih se je zatem začelo živahnije življenje, slišalo se je pogovarjanje, kar je pričalo, da so morali pravkar priti iz cerkve od pobožnosti.

Legel sem na raztegnjeno blazino, ki je bila jako mehka in zaspal sem imenitno.

Ko sem se v jutru zbudil je stalo na nebu že precej visoko solnce in iz vrta je prihajalo na uho krasno ptičje žvrgolenje. Pogledal sem skozi okno, in zagledal sem, da se nahajam sredi krasnega vrta, ki je nasajen s samimi lepo cvetočimi cveticami. Zdelo se mi je, da se nahajam sredi samega paradiža.

Vstal sem in se oblekel. Ko so začuli moje stopinje, so prihiteli dve strežnici. Ena mi je prinesla v porcelanasti skledi vode, druga kos mila in brisačo in so odšle. Obril sem se in umil, odpravil ter šel v spodnje prostore, da najdem svoje čevlje, ki sem jih moral sezuti pred vrati, kakor to zahtevajo japonski običaji. Strežnici na stopnjicah sem pokazal z roko, da pridem še nazaj, in da naj moje stvari ostanejo v sobi kot so. Sodeč, da me je razumela, ker mi je pokimala grem naprej.

Spodaj me je pozdravil z nasmehom hišni gospodar, ter mi je pokazal z roko, če sem dobro spal. Pokimal sem da, in po angleško voščil dobro jutro. Nasmejale se mi je in odkimal je z glavo v znak, da me ne razume.

Ker mi je rikišaš večer prej povedal, da je japonska navada, da se mora vsako jutro naprej plačati najemnino od sobe, sem ponudil nekaj denarja, ki ga je z radostjo kozjbradati Japonec vzel in prinesel nazaj par japonskih jenov. Poklonil se mi je prav lepo in nasmejale, ter pokazal z rokami, da je vse v redu.

Da je Kyoto drugače lepo mesto po naravnih legi in radi lepo urejenih krasnih vrtov, sem opazil šele potem, ko je došel moj rikišaš in me peljal ven po mestu. Vse mesto je bilo obdano od samih krasnih vrtov, na katerih so cvetele v različnih barvah lepe cvetlice. Tudi tu se je kazala vrtnarska japonska umetnost.

Ker sem bil od dolgega morskega potovanja utrujen, sem sklenil v tem lepem mestecu ostati za teden, da se odpočijem in potem odidem na Kitajsko.

(Konec prihodnjic.)

ŠIRITE LIST EDINOST.

"MALENKOSTI"

ROMAN V ŠTIRIH DELIH.

Španski spisal p. L. Coloma iz Družbe Jezusove.

Prevedel Paulus.

"Seveda se spominjam! Ne bo tako lahko pozabil, kdor se je srečal s teboj! Pa ti si postala za petindvajset let mlajša, vedno še..."

"Jakob, za božjo voljo! Zakaj daješ resnici tako zaušnico zaradi par vpljudnih besed? Ali ne vidiš moje glave! Bela..."

"Beži, beži! To je sama gizdavost! Prašiš si lase kakor markize na dvoru Ludovika XV."

"Res, imam nekaj sličnega z njimi. Vsaj zgodovinsko starost!"

Jako se je usedel k pisalni mizi. Sprejem ga je nekoliko osupnil. Pričakoval je, da bo storila markiza prvi korak na tisto pot, na kateri sta se oba hotela srečati. Začel je govoriti o politiki vseh strank, ki so se tisti čas zbirali v Biarritzu.

Markiza mu je rekla s krepkim poudarkom:

"Res, zdi se, da je Biarritz gledališki oder za diplomate."

Jakob se je navedil, ko da ne razume.

"Dvomljive vrednosti so. Malo je upanja, da se ugodno rešijo."

"Malo upanja?" se je nasmejala markiza. "Tudi moje zadeve?"

"Aj, ta je druga! Kdo bi se mogel ustavljati ženski diplomaciji... Pravili so mi, da žensko krilo vlada svet..."

"Ostaniva pri stvari! Saj si dobil obvestilo, da sem pooblašena se pogajati s teboj?"

"Da! Tule je moje poverljivo pismo."

Položil je na pisalno mizo pismo. Pisala ga je bila Elvira, seve, kakor ga ji je narekovala markiza.

Marija se je delala, ko da pisma ne pozna; brala ga je in ga je vrnila Jakobu.

"Stvar je v redu. Začnite torej..."

"Mislim sem, da boste Vi..."

"Ni, da bi se prepirala! Pa začnem. Moja politika je: Oče naš, kateri si v nebesih — zgodi se tvoja volja — odpusti nam naše dolge — kakor tudi mi odpustimo svojim dolžnikom — ne vpelj nas v skušnjavo — reši nas hudega!"

Znala je markiza dati posameznim besedam tak naglas, da jo je Jakob prav dobro razumel, kaj hoče reči. Tisto o dolžnikih, ki jim je odpušeno, mu je prav ugajalo, in začel je upati...

"Italijanska politika!" je pravil in kimal. "Jako priročna!"

"Ni italijanska, rimska je! Ta je sveteljša."

Jakobu ni več ugajal šaljivi glas razgovora, ki je sicer Špancem jako priljubljen, tudi v resnih stvareh.

Položil je rokavice na mizo in se naslonil s komolci na njo; na mezinu se mu je bliščal prstan z dragim kamenom, gledal je zamišljeno njegov lesk in je dejal:

"Glej! Poslušaj me! Veseli me, da morem s teboj urediti zadevo. Ti poznaš svet, boš umela moj položaj in se boš znala vmisli vanj. Elvira je angel, pa angel, ki ima labodja krila. Tudi ti si angel, pa imaš orlove peruti!"

Primerja je bila lepa in markiza je sprejela poklon z lahnim smehljajem.

"Svoj položaj," je nadaljeval Jakob, "ti lahko opišem s temile besedami: Letal sem veliko okrog in sem se trudil. Spoz-

nal sem, da je svet ničeven. Sedaj pa si hočem odpočiti."

In razvil je svoj načrt, prav ljubko sliko pol kmetskega, pol plemenitakega življenja: nobenih želj nima, Elvirina želja bo njegova želja, on da je premagan, je skesan grešnik, pokoren hoče biti, obnoviti tiste čase, ko sta se skupno živela in se ljubila... Tam doli v Granadi poseduje star gradič, Tellez-Ponce, trdnjavo, nekaj polja zraven, temne gozdove v gorah. Ta grad je hotel že večkrat obnoviti, ga predelati in udeležiti v zbor starega španskega granda, ki hodi za plugom, pa zna tudi sukati orožje, ki je gospod in zaščitnik krajine, oče svojih kmetov in njihov poglavar.

Ali mu bo pomagala Elvira, da uresniči ta ideal, ali bi hotela z njim v to samoto? Ah, da bi španska grandezza umela svoj poklic! Da bi bogatinom in politikom pustila razkošnost in pregrehe in bi se podala vun na deželo, opravljat dela ljubezni do bližnjega, da bi vendar podala ubogemu kmetu roko — ne pa da živi v mestu in odira ter prezira kmeta, ki dela zanj... Ljudstvo mi spozna svoje prave prijatelje, in naj bi tudi gnala politika v močvirju prestolnega mesta dajala krivične postave, bruhala iz sebe revolucijo — vsa ta zloba bi izgubila svojo moč ob zdravem ljudskem jedru na deželi, smrad te gnilobe bi nikdar ne omadeževal njihovih cerkva in gradov, saj bi jih branila zdrava ljudska volja...

Navdušeno je govoril Jakob. Vse lepe besede, ki jih je bil kdaj bral in obdržal v spominu, da bi z njimi o priliki nališpal svojo bujno zgovornost, vse so se mu kupoma usipavale in mu vrele iz ust...

Markiza ga je poslušala z navdušenjem, z občudovanjem. Kako tudi ne? Saj je že nekaj sličnega brala pri znanem francoskem pisatelju! In — saj leži tu-le v pisalni mizi med drugimi Elvirinimi papirji tudi kupna pogodba za gradič Tellez-Ponce... Elvira ga je s svojim denarjem na javni dražbi rešila iz rok Jakobovih upnikov, zadnji spomin na rodovino, katere potomec je bil njen sin.

Vendar pa vkljub tem goljufnim in lažnim besedam ni izginil dobrovoljni smehljaj njenih lic in navdušena in ginjena je priznala Jakobu, da si Elvira lepšega življenja misliti ne more, in da sprejme ta načrt in da ga ona — markiza — podpiše v Elvirinem imenu.

"Kajne, krasen načrt!" je vzkliknil Jakob; res zaljubljen je bil v svojo govorniško nadarjenost. — Ah, je pravil, mnogo in žalostnih izkušenj da ga je stalo, preden je našel in sestavil ta načrt. In, da je zlasti zaraditega zanj tako ugoden ter mu tako ljub in drag, ker je to njegova edina rešitev, ki se mu nudi, ako se hoče spraviti z Elviro, edina pot, po kateri sme iti, ako hoče braniti svoje rahločutje in goščenje pred hudobnimi jeziki.

ZAJTERK! KOSILO! VEČERJA!

Te tri potrebuješ sleherni dan. Da se pa oskrbi dobro in okusno zajterk, kosilo in večerjo, je potreba dobiti kakih dobrih stvari, zlasti dobrega mesa itd. Tega pa dobite najboljšega, če ga greste kupiti k:

MATH. KREMESEC

SLOVENSKI MESAR

1912 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Phone: Canal 6319.

Pri njemu se dobi vedno najboljši vsak dan sveže meso, suho po domačem načinu priprajeno meso in prave domače

"Kranjske klobase," doma narejene po slov receptu. Gospodinje zapomnite si to!

Novi 1923 model Oliver pisalni stroj

NA PROSTO POIZKUŠNJO ZA EN TEDEN!

UČITELJI! Tu je novi Oliver pisalni stroj. Novi tihi brzi stroj, najboljši stroj, ki smo jih kdaj producirali in ponudili so vam za ceno, pri kateri si boste prihranili najmanj od \$30. do \$50. in zraven boste dobili boljši stroj kot dosedaj.

POPOLNOMA NOV se vam pošlje direktno iz tovarne za nižjo ceno kot je še kdaj kaka izdelovalnica prodajala stroje. Novi Oliver pisalni stroj ima vzorčni črkovni sistem štev. 3. Vsak Typist, ki zna pisati na črkovni sistem štev. 3. ali 4. lahko piše na novi Oliver pisalni stroj brez težave. Je najlažji črkovni sistem za začetnike. Noben učitelj, noben trgovec, noben društveni tajnik, ali kak drugi uradnik bi ne smel biti v sedanjih dobi brez Novega Oliver pisalnega stroja. S tem si prihranite čas in delo. Oliver pisalni stroj je najbolj pripraven in praktičen pisalni stroj za vas.

PRIHRANITE \$50. — PROSTA ENOTEDENSKA POIZKUŠNJA.

NOVI OLIVER je moderno izboljšan in ima mnogo stvari, ki jih drugi stroji nimajo. Je najbolj trdno narejen stroj. Večkrat vzdrži v vodni rabi od 10. do 15. let brez popraviljanja. Priprosto. Ima samo 800 kosov: nekateri jih imajo do 2500. Nima kakih slabotnih kosov, da bi se zlomili. Predvsem pa poglejte na to nizko ceno za naša dva modela:

OLIVER ŠTEV. 9. Z novim vzorčnim črkovnim sistemom; štev. 3 je občudovanja vreden stroj. Za plačevanje na obroke stane \$55. Ako ga plačate takoj v gotovini:

\$49.50.

OLIVER ŠTEV. 11. Najnovejši izboljšani. Z vzorčnim črkovnim sistemom štev. 3. Na mesečno izplačevanje \$75. Ako ga plačate v gotovini: \$67.50.

PIŠITE PO NAŠ CENIK — IN PROSTO POIZKUŠNO PONUDBO.

PIŠITE ŠE DANES po brezplačni cenik, ki vam opiše in predstavi v slikah pisalni stroj štev. 9. in štev. 11. Pišite po vse podrobne akte o tem stroju in o naši veliki za Vas varčevalni ponudbi. Plačevanje na obroke in prosta poizkušnja. Vi lahko pišete po Oliver stroj brez vsake oblike. Nobene rizike. Poizkusite! Poizkusite kako stroj deluje. Potem, ako boste zadovoljni boste plačali za stroj vsak mesec nekaj. Ali pa če plačate v gotovini in si prihranite, za kolikor dobite popusta. Ako pa ne bi bili zadovoljni, ga lahko vrnete na naše stroške.

THE OLIVER TYPEWRITER COMPANY
Oliver Typewriter Building Chicago, Ill.

VOJSKA MED DOMAČINI V INDIJI.

Bombay, India. — Indijska rodova Amb in Miangul sta se sprijela blizu Afganistanse meje. Krvavo klanje je trajalo celo noč med 23. in 24. julijem. Nad 50 je mrtvih, pravi poročilo. Spopadi se nadaljujejo.

VLAK SKOČIL S TIRA.

Denver, Colo. — Potniški vlak na progi Union Pacific vozeč iz Chicago v Denver je danes skočil iz tira. Pri nezgodi so bili samo trije težje poškodovani. Smrtnih nesreč ni.

STATISTIKA O IZDELOVANJU AVTOMOBILOV.

Washington, D. C. — Tekom meseca junija se je izdelalo v Zedinjenih državah 336,317 potniških avtomobilov. Tekom meseca maja se jih proizvelo za trg 350,180 avtomobilov. Poleg tega se je izdelalo tekom meseca junija 40,565 tovornih truckov za tovarni promet.

— Iz Atlantic City, N. J. se poroča, da je včeraj mednarodni predsednik Zedinjenih rudarjev v Ameriki John L. Lewis odšel distriktu 26. v Glace Bay Nova Škotija čarter, kjer ga lokalni uradniki organizacije niso ubogali in prekalici stavke, kot je on ukazal.

Mesto goljšavih.

To je mesto Kokand v Turkestanu, kjer so vsi ljudje goljšavi (krofasti). Sprejati na grlu imajo velik izrastek v obliki hrške. Dosedaj so zaman iskali vzroke te epidemije, radi katere so prebivalci mesta Kokanda podobni pelikanom, ki imajo istotako veliko goljšo. Sicer pa je dežela popolnoma zdrava in drugih boleznih takorekoč ni. Potoki, ki prihajajo z bližnjih planin, so sicer jako bistri, vendar pa se splošno domneva, da povzročajo oni to grdo bolezen. Kajti v svetovni vojni so vojaki, ki so se nahajali v turkestanških garnizijah, istotako pričeli dobivati goljšo in so jih morali radi tega kmalu premestiti.

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago, Ill.

Rojakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV, VARNIŠEV, ŽELEZ-
IA, KLJUČAVNIC IN
STEKLA.

Naiboljšo delo, najnižje cene.

Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir.

Prebivalci Kokanda, kakor smo že rekli, ne boleha na drugih boleznih, na goljšo pa so že tako navajeni, da jih sploh več ne opazijo. Samo goljšav človek se jim zdi popolnoma normalen. In ako ostane med njimi, pa ne dobi te bolezni, potem smatrajo da ta človek ni popolnoma zdrav. V naših krajih je, kakor znano, največ goljšavih ljudi na Koroškem.

Nabrežina.

Naša starodavna kamnoseška obrt se počasi boljša. Do zadnjega je bilo zaposlenih v vseh naših kamnolomih samo okrog 100—150 delavcev, sedaj se je njih število dvignilo nad 300. Nekateri tukajšnje firme so dobile večja naročila in je za dve leti zagotovljen zaslužek vsaj tem tristo delavcem. Upamo pa s precejšnjo gotovostjo, da pridejo še nova naročila ter bo dobilo še več brezposelnih dela in kruha. Dosedanja naročila so po večini za tujezemstvo, samo nekaj malega gre v inozemstvo.

Dobro se pozna.

Učitelj: "Vse domače živali sem vam že imenoval: konja, vola, ovco, psa in mačko. Toda še ena je. Ali se je ne spomnite? Je umazana, se valja rada po blatu in se klati po sosednih dvoriščih! No, Tonček!"

Tonček (sramežljivo): "To sem pa jaz!"

ZA NOTARSKA DELA.

Za affidavite za dobavo svojih domačih iz starega kraja, ali pooblastila, kupne pogodbe itd. se obrnite na:

JOHNA JERICHA

Javni notar

1849 W. 22nd St. Chicago, Ill.

DOLARSKI ČEKI

Cenjenim čitateljem naznajamo, da še vedno izdajamo dolarske čeke, katere se vnovič v Jugoslaviji po dnevnem kursu v Jugoslovanske krope. Potnikom za v Ameriko preskrbimo efektivne ameriške dolarje, ki jih rabijo za na pot.

Za dolarske pošiljke računa sedaj sledeče pristojbine: Do \$15.00 po \$1.10. — Od \$15.00 do \$30.00 po \$1.50. — Od \$30.00 do \$50.00 po \$2.00. — Od \$50.00 do \$75.00 po \$2.50. — Od \$75.00 do \$100.00 po \$3.50. — Od \$100.00 naprej po 3½ cen. od dolarja. H tem pristojbinam je še pridjati za vsako posamezno pošiljatev 15 centov za poštino.

BANČNI ODDELEK EDINOSTI,
1849 West 22nd Street.

Poštenost

PREVLADUJE V VSAKEM ODDELKU NAŠE TRGOVINE.

Pri nas vedno najdete najboljšo vse skozi volneno fabricirane obleke, ki jih prikravimo, da prijajo nosilcu natančno po meri.

Naše delo je pošteno in naša izurjenost v tej obrti jamči, da pri nas dobi vsakdo dobro blago, prirojeno natančno po meri za zmerno pošteno ceno za vse enako.

Mi Vas vabimo, da pridete in se ogledate našo veliko zalogo raznovrstnih oblek z

ENIMI IN DVOJNIMI HLAČAMI

ki se prodajajo pri nas po resnično vredni ceni od \$25.00 — do — \$50.00

V torek, četrtek in soboto imamo odprto zvečer. Ob nedeljah imamo odprto našo trgovino dopoldne.

1800—1808 Blue Island Ave., Cor. 18th Street.

Anton Zbašnik

JAVNI NOTAR,

soba 206 Bakewell Bldg., Pittsburgh, Pa.

(Nasproti sodnije)

Izdeluje pooblastila, kupne pogodbe, dolžna pisma, pobotnice, oporoke in PROŠNJE ZA DOBAVO SVOJCEV IZ STAREGA KRAJA. Cene nizke, delo točno in pravilno. Pišite ali pridite osebno. Informacije zastopj.

POZOR IGRALCI HARMONIK

Izdelujem slovenske, nemške in kromatične harmonike, enako kakor si kdo želi. Popravilam vsakovrstne harmonike, delo garantirano, cene so zmerne. Pišite po naš cenik. Se priporočam rojakom širom Amerike za naročila. S spoštovanjem

ANTON MERVAR,
6921 St. Clair Avenue,
CLEVELAND, O.

V zalogi imam tudi vsakovrstne LUBASOVE HARMONIKE.

DOMAČE PIVO!

Si naredite lahko po svojem okusu, ako kupite pri NAS:

"HMELJ IN MALT"

Zraven damo navodilo, kako zvariti dobro domače PIVO!

Prodajamo Malt in Hmelj na debelo in drobno.

MAL—TEEN—MALT—EXTRACT CO.

Jos. Bielak, lastnik

1942 W. 21st Street, CHICAGO, ILL.